

TLAČOVÁ SPRÁVA

Titul výstavy:	Juraj Dolán „ASYMETRIA“
Miesto konania:	Galéria Jána Koniarka v Trnave, Kopplova vila, Zelený kričiek 3
Kurátor výstavy:	PhDr. Eva Trojanová
Otvorenie výstavy:	16.5.2013 /štvrtok/ o 18.00 hod.
Trvanie výstavy:	16.5.(Št) – 13.6.(Št) 2013

Juraj Dolán sa narodil v roku 1952 vo Veľkej Mači. V rokoch 1977-83 študoval na Vysoké škole výtvarných umení v Bratislave na Oddelení monumentálnej maľby. Patrí k umelcom, ktorých tvorba sa označuje ako multimedialna. Vo svojej tvorbe sa venuje nielen klasickým disciplinám maľby a soche, ale ťažisko jeho prechádza na tvorbu objektov, performance, multimedialnych projektov a scénografie. V multimedialnych projektoch využíva nielen výtvarné prvky a postupy, ale aj pohybové svetelné i zvukové efekty – fotografiu, film, projekciu, tanec, hudbu.

Popritom sa zúčastňuje na výtvarných sympóziách doma i v zahraničí /Mosonmagyaróvár H, Lendava Slo, Corance Fr./. Pôsobí aj ako aktívny organizátor napr. maliarskeho sympózia pre deti v Topolníkoch 1980-94 a od r. 2003 a ďalších medzinárodných sympózií.

Pri príležitosti jeho významného životného jubilea sa stala aktuálnou otázka retrospektívnej prehliadky umelcovej tvorby. Dolán totiž už takmer tri desaťročia spoluvytvára súčasnú výtvarnú scénu na Slovensku a aktívne zasahuje najmä do nekonvenčnej oblasti prekračovania médií a ich netradičných kombinácií. Jeho tvorba je značne rozsiahla a aj druhovo mnohohrstevná. Spracovávané motívy a témy sa objavujú v obrazoch, reliéfoch, objektoch, inštaláciách i performance. Zapája do nich široké spektrum výrazových prostriedkov, od farieb, cez priestor, pohyb, zvuk, svetlo, vodu i ďalšie médiá. Aplikácia a integrácia rôznych prvkov do umeleckého diela od začiatku využíva asociatívnosť a symboliku kontrastných stretnutí s dadaistickou príchuťou. Reálne predmety umiestňuje v im neprislúchajúcich pozíciách, aby tak zdôraznil absurditu ich existencie, využívania i dôsledkov.

Juraj Dolán vo svojich priestorových inštaláciách pracuje s rôznymi druhmi citátov a privlastnení. Prvky prehistorických kultúr kladie do kontextu s výtvarmi súčasného človeka – jeho civilizačnými znakmi, ako sú napr. koláže a útržky z novín, premietanie súčasných dokumentov na obrazy alebo objekty s prehistorickou ikonografiou, používanie prírodných materiálov, najmä piesku, alebo predmetov vyrobených človekom: barely, nábojnice, skrinky, vozíky, motorový olej a pod. Vzdialenosť, ktorú prešiel človek od čias, kedy štiepal prvé hroty šípov k dnešku, nájdeme

v každej inštalácii. Materiály, ktoré umelec používa, nie sú náhodné, ale významovo odkazujú na vnútorný zmysel tvorby. Piesok bol najprv súčasťou obrazov, objektov i inštalácií. Do jeho fixovaného povrchu odtlačal alebo vyrýval tvary nájdených prehistorických predmetov. Doterajšia tvorba dokladá, že myslí priestorovo a kontextuálne vo viacerých rovinách. Každú prezentáciu, ktorá je vlastne inštaláciou, tvoria nielen nové diela, ale aj staršie v novom kontexte.

Zamýšľanie sa nad otázkami existencie súčasného sveta má v tvorbe Juraja Dolána špecifickú podobu, vytvoril si vlastné ikonické znaky, ktoré neznamenajú len ironizujúcu hru so symbolmi, ale naopak, tento formový repertoár umelec významovo zapája do reality súčasného sveta.

PhDr. Eva Trojanová